

AGRORŪPNIECISKĀ KOMPLEKSA DARBINIEKI! CĪNIETIES PAR IEDZĪVOTĀJU PĀRTIKAS APGĀDES RADIKĀLU UZLABOŠANU, DROŠĀK APĢŪSTIET JAUNĀS SAIMNIEKOŠANAS FORMAS!

No PSKP CK Aicinājumiem Lielās Oktobra sociālistiskās revolūcijas 71. gadadienā.

VISU ZEMJU PROLETĀRIEŠI, SAVIENOJĒTIETIES!

JAUNĀIS CEĻS

AGROFIRMAS «KRASNIJ OKTJABRĪ» PARTIJAS, ARODBIEDRĪBAS, KOMJAUNATNES KOMITEJU UN ADMINISTRĀCIJAS ORGĀNS

Cena 2 kap.

Lieliska dāvana mazuliem

— Tas ir simboliski, ka pirmais objekts, ko šogad mūsu saimniecībā nodod ekspluatācijā celtnieki, ir bērnu dārzs — 1. novembrī jaunās celtnes atklāšanas svīnībās, teica agrofirmas «Krasnij Oktjabrj» ģenerāldirektors Romualds Kavinskis. — Bērni faču ir mūsu lielākā bagātība, mūsu prieks un lepnums, mūsu laime un nākotne.

Tikai tagad, kad pašu mazāko kolhoziņu jaunā darbdienu mītne staltī slejas līdās vecajai, kļūst vēl acīm redzamāk, cik ļoti tā bijusi nepieciešama. Vecais bērnu dārzs godam nokalpojīs kolhozam 26 gadus — kopš 1962. gada, šajā laikā atbrīvods ne vienu vien desmitu māmiņu vai vecmāmiņu darbam kopsaimniecības tīrumos, fermās, kanforī... Tomēr, augot jaunām ģimenēm, auga arī rinda uz bērnu dārzu, un visus gribētājus vairs nebija iespējams apmierināt. Jaunā bērnu iestāde šo problēmu atrisinājusi — nepieciešamības gadījumā te būs vietas vairāk nekā simt audzēkņiem. Ērtākas, gaišākas, plašākas ir arī jaunā bērnu dārza telpas, kurās ir atsevišķas istabas «klusajai stundai» un nodarbībām.

Zinātnieki uzskata, ka pirmsskolas vecumā mācībām pārsvarā jānorit dzimtajā valodā, tad tās ir daudz efek-

tīvākas, labāk attīstās abstraktā domāšana. Tāpēc sevišķi varēs priecāties tās latviešu ģimenes, kuru atvases tagad apmeklēs grupu ar latviešu nodarbību valodu, — arī tādu kļuvis iespējams atvērt jaunajā bērnu dārzā.

Zālē ar zaigojošo parketa grīdu vecākās grupas audzēkņi sniedza savu pirmo — Oktobra 71. gadadienai veltīto koncertu. Ar skaisto un dāsno svētku velti — jauno ēku — audzēkņus, vecākus un personālu sveica arī agrofirmas partijas komitejas sekretāre Zoja Agafonova, paldies teica bērnu dārza vadītāja Zīta Cīrša, vecāku vārdā runāja agrofirmas arodkomitejas priekšsēdētāja Tatjana Gromova. Lai jaunajā bērnu dārzā mums aug cienīga maiņa! — tāds bija visu vēlējums.

Bērnu dārza kolektīvam tagad priekšā stāv liels darbs telpu un teritorijas labiekārtošanā. Bez vecāku palīdzības te neiztikt.

Centīsimies, lai reizē ar vecāku dāvanu — mūžzaļo palmu gaišajā zālē — vēl lielāka un spēcīgāka saplaukst arī bērnu dārza kolektīva un vecāku sadarbība.

Bijušā bērnu dārza telpas tiek pielāgotas rajona sadzīves kombināta sadzīves pakalpojumu namam.

M. GEKIŠA

PANORĀMA

Valodas un literatūras nedēļa

Mūsu skolā notika tradicionālā latviešu valodas un literatūras nedēļa. Tā sākās ar zīmējumu konkursu. Bija jāilustrē kāda latviešu tautas pasaka vai tautsdziesma.

Labākie zīmējumi tika izstādīti stendos, un tos varēja aplūkot visi skolēni.

Nākamajā dienā — 19. oktobrī pie skolēniem viesojās pasaku varoņi. 5. a klases skolnieces I. Vjake, I. Pastare un 6. a klases skolnieces N. Kuzmina un A. Indāne bija iejufušās A. Brigaderes «Maijas un Paijas» personāžu lomās. Skolēnu viesis bija vēl viens A. Brigaderes varonis — Sprīdītis, kuru

atveidoja 8. a klases skolnieks J. Golubevs. Kopā ar viņiem mēs dziedājām gan tautsdziesmas, gan dejojām rotaļdeju, un pasaku varoņu viesošāns sagādāja mums daudz prieka.

20. oktobrī notika sacerējumu olimpiāde, kurā piedalījās latviešu plūsmas 5.—8. klases. Temati bija saistīti ar mūsu dzimto pusi. Labākie sacerējumu rakstītāji bija J. Radziviloviča un Z. Sila.

Valodas un literatūras nedēļa beidzās ar folkloras svētkiem. Šajā pasākumā iesaistījās visas klases. 4. a klase parādīja ganiņu dzīves ikdienu, 2. a un 3. a klase mācīja visiem

rotaļdejas, 7. a un 8. a klase bija iejutusies ķekatnieku lomās. 6. a un 5. a klases kolektīvi bija inscenējuši latviešu tautas pasakas. Mūsu skolā

uzstājās arī Riebiņu ciema etnogrāfiskais ansamblis. Bija ieradusies pat vēl tālāki ciemiņi — ansamblis no Jēkabpils rajona Ašašienes ciema. Folkloras svētkos varējām ne tikai skatīties un klausīties, bet arī paši dziedāt un dejot.

Valodas un literatūras nedēļa labi izdevās un visiem ļoti patika.

Jolanta RADZIVILOVIČA, Riebiņu vidusskolas 6. klases skolniece

AICINĀM UZ SVINĪGO SANĀKSMI

Lauksaimniecības un agrorūpnieciskā kompleksa pārstrādes uzņēmumu darbinieku profesionālajiem svētkiem veltītā SVINĪGĀ SANĀKSME

notiks šā gada 13. novembrī agrofirmas kultūras nama lielajā zālē. Sākums pulksten 17.00.

Pēc svīnīgās daļas — Latvijas Filharmonijas mākslinieku plašs koncerts, kurā piedalās E. Rozenštrauhs, O. Dunksers, V. Dreimane, A. Pērtone, E. Ancāns, I. Jāta un citi.

PARTIJAS KOMITEJAS LOCEKĻI

Agrofirmas partijas organizācijas pārskata un vēlēšanu sapulcē partijas komitejas sastāvā ievēlēti:

Z. AGAFONOVA — partijas komitejas atbrīvotā sekretāre,
J. BELOUSOVS — šoferis,
T. GROMOVA — arodbiedrības komitejas priekšdētāja,
P. ZUKULIS — ģenerāldirektora vietnieks rūpniecībā,
V. ŽARKOVS — siera rūpnīcas galvenais mehāniķis,
R. KAVINSKIS — agrofirmas ģenerāldirektors,
V. KOSMACS — mehanizators,
K. KRISUKA — lina fabrikas vecākā ekonomiste,
V. PETROVS — agrofirmas ZTI centra vadītājs,
M. REČA — cietes rūpnīcas strādniece,
A. SABANSKIS — plānu un ekonomiskās nodaļas priekšnieks,
L. SVAĻBA — galvenās grāmatvedes vietniece,
P. SKUTELIS — mehanizators,
L. SOROKINS — autotransporta dienesta priekšnieks,
J. TIMOŠENKO — siera rūpnīcas aparātu uzraugs,
N. CVETKOVA — Reinieku fermas vadītāja,
V. FILIMONOVA — siera rūpnīcas attīrīšanas iekārtu priekšniece.

PARTIJAS RAJONA ORGANIZĀCIJAS XXII KONFERENCES DELEGĀTI

I. Abajevs,
Z. Agafonova,
J. Aukšmuksts,
J. Belousovs,
I. Gvozdevs,
T. Djubina,
V. Jermolajevs,
P. Zukulis,
R. Ivanovs,
R. Kavinskis,
V. Kurmejovs,
K. Krišuka,
A. Pozdņakovs,
M. Reča,
A. Sabanskis,
T. Koiro,
R. Skutelis,
G. Stepanovs,
I. Tolstopjatova,
V. Filimonova.

LATVIJAS KP RAJONA KOMITEJAS LOCEKĻU KANDIDĀTI

Saskaņā ar jauno instrukciju par vadošo orgānu vēlēšanām partijas pirmorganizācijām dotas tiesības izvirzīt savus pārstāvjus partijas rajona komitejas un revīzijas komisijas vēlēšanām. Agrofirmas pārskata un vēlēšanu sapulcē par partijas rajona komitejas kandidātiem izvirzīti:

Z. Agafonova,
P. Zukulis,
V. Deksnis,
R. Kavinskis.

par revīzijas komisijas locekli:

A. Sabanskis.

Rūpes par sviesta kvalitāti

Pircēji iecienījuši mūsu agrofirma ražoto sviestu tā augstās kvalitātes un labās garšas īpašību dēļ. Produkts gūst labus panākumus dažādās skatēs un konkursos. Arī oktobra beigās sviesta konkursskatē, kas notika Valmierā, iegūta otrā vieta un Diploms 37 paraugu konkurencē. Tas ir visa šī ceha kolektīva lielais nopelns. Vēl var piebilst, ka tik augstas kvalitātes produkta šeit de-
 — visa produkcija.

Skati rīkoja Latvijas PSR Valsts agrorūpnieciskā komiteja.

Athēla: viņas strādā piena pieņemšanā un sviesta ražošanā — fas ir viens cehs.

Vārds ievēlētājam aktīvam: mana platforma

Pārskati un vēlēšanu partijas pirmorganizācijās tuvojas savai kulminācijai — XXII partijas rajona konferencē. Atbilstoši noteiktajām pārstāvniecības normām agrofirmas «Krasnij Oktjabrj» komunistu kopsapulcē ievēlēja uz šo rajona forumu 20 delegātus. Kas darāms, lai aktivizētu padomju darbu, padziļinātu demokratizācijas procesu, nodrošinātu iedzīvotājus ar pilnvērtīgu pārtiku un normālu dzīvokli? Atbilde uz šiem jautājumiem būs kopīgi meklējama konferences delegātiem. Un no viņu ienemtās platformas lielā mērā būs atkarīgi arī nospraustie sasāpējušo problēmu risināšanas ceļi. Tāpēc vārds konferences delegātiem, kuru domas pierakstījis mūsu laikraksta korespondents A. Valerjanovs.

ZOJA AGAFONOVA,

**PARTIJAS KOMITEJAS
SEKRETĀRE:**

**«Esmu par
demokratizācijas
padziļināšanu»**

Šodien komunistu galvenais uzdevums ir iekārot cilvēku uzticību, prasīt vadīt tos dzīves augšupejas virzienā. Taču izdarīt to nav nemaz tik vienkārši.

Lai saliedētu tautu, vēlētos partijas orgānus un partijas aparātu vienā veselumā, redzu

**ANATOLIJS SABANSKIS,
PLĀNU UN EKONOMISKĀS
NODAĻAS PRIEKŠNIEKS:**

**«Es daudz ko
izmainītu...»**

Uzreiz gribu pateikt, ka pēdējos sešos gados es jau esmu bijis ievēlēts par rajona partijas organizācijas revīzijas komisijas locekli. Nācās bieži būt darba kolektīvos, runāties ar komunistiem, jauniešiem. Parasti mani sarunu biedri nevarēja atturēties no diviem jautājumiem, taču uzdeva tos noteiktā secībā. Pirmais jautājums bija šāds: kur partija ņem līdzekļus? Atbildēt uz to man, protams, nebija grūti: partija dzīvo un darbojas no tiem līdzekļiem, ko gūst no biedru maksām, savu izdevniecību, žurnālu, laikrakstu, sabiedriski politiskās literatūras izdošanas ienākumiem. Pirmajam jautājumam tradicionāli sekoja nākamais: bet kādiem mērķiem tiek izdoti tie līdzekļi, kas savākti no mūsu rajona komunistiem biedru naudas veidā? Paredzot, ka tādu jautājumu var uzdot arī katrs no jums, cienījamie lasītāji, uzreiz atbildēju arī uz to.

Partijas biedru naudas summa, kas tiek savākta no rajona komunistiem, iepriekšējos gados svārstījās 150 — 170 tūkstošu rubļu robežās. Bet pārākā uzturēšanai partijas rajona komiteja iztērēja apmēram 200 tūkstošu rubļu gadā. Tātad Latvijas Komunistiskās partijas Centrālā Komiteja ir spiesta mums dot dotācijas apmēram 50 tūkstošu rubļu apmērā...

Rajona partijas organizācijas revīzijas komisija pastāvīgi kontrolē, kā partijas rajona komiteja izmanto līdzekļus. Piebildīšu vēl, ka pastāv noteikta izdevumu tāme, kuras ievērošanu regulāri katrā savā sēdē izskata revīzijas komisija un

tikai vienu ceļu — demokratizāciju. Par tās tālāku padziļināšanu arī iestāšos XXII partijas rajona konferencē.

Ko es domāju, kad runāju par demokratizāciju? Pirmām kārtām, pēc iespējas mazāk saorganizētības visos partijas dzīves pasākumos — sākot ar sapulci pirmorganizācijā un beidzot ar partijas rajona komitejas plānu. Tā taču ir, ka, piemēram, pašreizējais partijas sapulču rituāls traucē cilvēkiem brīvi, nepiespiesti izteikt savas patiesās domas. Pamēģiniet parunāties ar viņiem pirms sapulces — idejas, priekšlikumi, ierosmes nāk kā no pilnības ragā... Bet, kad vajag sapulcē runāt reglamentā noteiktās piecās desmit minūtēs, tie paši ļaudis aizvadīto gadu avīžu ievadrakstu valodā mēģina pārstāstīt visiem zināmas patiesības.

Es bieži vien domāju: kur gan ir tas ceļš, kas ļaus sagraut iedibinājušos stereotipus? Ceļš, kas ļaus piepildīt ar konkrētu un dzīvu saturu mūsu pasākumu sastingušo formu.

arī dod priekšlikumus partijas rajona komitejas sekretāriem, kā izdevumus samazināt.

Ar to revīzijas komisijas darba jautājumu loks neaprobežojas. Tajā ietilpst arī biedru naudas samaksas kontrole, atbildes uz darbaļaužu vēstulēm, iesniegumiem, sūdzībām, daudzi citi jautājumi.

Es pats pēdējos gados kontrolēju, vai pareizi tiek vāktas biedru naudas. Tikai šogad vien nācies pārbaudīt Suvorova, Raiņa, Kirova kolhozu, «Agroķīmijas», abu Preiļu vidusskolu, Riebiņu vidusskolas partijas pirmorganizācijas. Tēvorojama viena tendence — pārkāpumu biedru naudas iekasēšanā kļūst arvien mazāk un mazāk. Komunisti sākuši daudz nopietnāk izturēties pret šo Staļūtos paredzētā pienākuma izpildi un lielas nesamaksātas summas praktiski vairs pat nemēdz būt. Taču parasti atklājas, ka reizēm nepareizi aprēķināts biedra naudas summas procenti, pavirši tiek kārtota dokumentācija. Diemžēl pat lielās organizācijās biedru naudas sākuši vākt nevis paši sekretāri, bet gan citi komunisti, kam uzticēts šis pienākums. Tas man jo sevišķi nepatīk. Uzskatu, ka tāda pieeja attaisnojama vienīgi lielās pirmorganizācijās. Bet tur, kur uzskaitē ir ne vairāk par trīsdesmit komunistiem, biedru naudas savākšanu vajag tomēr uzņemt pašam sekretāram. Jo šajā laikā taču notiek tādas kā pārrunas: komunisti pārinteresējas, kas jauns ienācis rajona partijas organizācijas dzīvē, sekretārs grib zināt, kādas ir partijas biedra rūpes...

Manuprāt, šodien pienācis laiks izmainīt pašu biedru naudas samaksas pareizības pārbaudes sistēmu. Vajag veikt ne tikai tīri tehnisku darbu, noskaidrojot, cik liels ir iztrūkums biedru naudas samaksā, bet nopietnāk iedziļināties pašas pirmorganizācijas darbībā: pārrunāt ar komunistiem problēmas, apmeklēt sapulces, painte-

Atiecībā uz mūsu agrofirmu šo ceļu saskaņā partijas komitejas locekļu un speciālistu tiešā saskarsmē ar darba cilvēkiem. Teiksim, paredzēts apspriest tautas kontroles orgānu darbu. Lai partijas komitejas locekļi pirms sapulces pabraukā pa lopkopības kompleksiem un fermām, darbnīcām un celtniecības objektiem. Lai, kā saka, bez protokola apspriež ar cilvēkiem šo jautājumu. Lai noskaidro, par cik efektīvu ierindas darbarūki uzskata tautas kontroleru veikumu, kādus priekšlikumus izsaka, lai tā iedarbīgumu palielinātu... Un pēc tam lai uzstājas sapulcē ne tikai savā, bet arī tā kolektīva vārdā, kura locekļus viņi uzklaustījuši. Varat iedomāties, piemēram, kā tas izskanētu: lopkopības kompleksa «Progress» kolektīvs uzskata, ka tautas kontroles grupa strādā nepietiekami, jo...

Kas attiecas uz partijas rajona organizācijas darbību kopumā, tad es esmu par to, lai lielāka būtu vēlēta partijas aktīva un sabiedrības loma. Kāpēc, piemēram, pirms konferences nevarētu izveidot komisijas pārskata referāta un lēmumprojekta sastādīšanai? Nemsim kaut vai iedzīvotāju apgādi ar pārtikas produktiem un dzīvojamu platību. Komisijā, kas pētītu šo problēmu, būtu vēlams iesaistīt nevis atbildīgus darbiniekus, bet gan rajona komitejas ierindas locekļus, rajona padomes deputātus, Latvijas Tautas frontes pārstāvjus. Lai analizē stāvokli konkrētos ciemos un pilsētās, pieprasu no padomju orgāniem informāciju par mūsu iespējām un piedāvā rīcības programmu jaunievēlētājam partijas rajona komitejas sastāvam. Bet varbūt tad, kad būs salīdzinātas vēlmes ar reālajām iespējām, paši no sevis atkritīs daudzi vietējiem varas orgāniem adresēti pārmetumi? Jādod iespēja cilvēkiem pašiem saprast, «kas ir kas».

resēties par darbu ar kritiskajām piezīmēm, priekšlikumiem. Tādai pieejai jau vairs nederēs tas pārbaudzu grafiķis, kāds tiek praktizēts pašlaik. Pareizāk varbūt būtu, ja katrs revīzijas komisijas loceklis būtu kurators noteiktā partijas organizāciju zonā, kur atbildētu par visiem nosauktajiem jautājumiem.

Un vēl viena doma, kas daudziem varbūt liksies pārlieku ķecerīga. Man šķiet, ka partijas rajona komitejas aparāts pats varētu pelnīt naudu sevis uzturēšanai, balstoties uz saimnieciskā aprēķina attiecībām ar darba kolektīviem. Piemēram, konsultēt tos ekonomiskos jautājumos, jauno saimniekošanas metožu ieviešanā, sociālistiskās sacensības organizēšanā. Uz līgumapamata varētu organizēt nodarbtības partijas izglītības tīklā, ekonomiskajā izglītībā — galu galā taču tiek apmaksāts par lekcijām Zinību biedrības lektoriem. Bet kāpēc, piemēram, partijas un saimnieciskā aktīva skolā mācības nevarētu būt par maksu? Protams, darba kolektīviem jāizjūt vēlēšanās sūīt uz šo skolu zināšanu papildināšanai savus vadītājus un speciālistus. Ja kolektīvam šķitīs, ka tas nepieciešams, tad lai pārskaita noteiktu summu partijas komitejas rēķinā. Ja domā, ka var iztikt bez tādām mācībām, arī tas lai ir pieļaujams. Vienīgi, lai klausītāji negul par baltu velti lekcijās, ka tas nereti gadās tagad.

Gluzi dabiski, ka kvalificētai palīdzībai būs nepieciešami arī augsti kvalificēti darbinieki. Bet vai varat iedomāties, kādi tad darbinieki atnāktu uz partijas rajona komiteju? Tikai nevajadzētu ierobežot viņu darba algas. Ja var nopelnīt, lai tad viņiem arī tiek.

Man tomēr šķiet, ka partijas darbs vēl joprojām atrodas stereotipu gūstā. Es esmu par to, lai šo darbu pārkārtotu uz saimnieciskā aprēķina pamatiem.

MĀCĀMIES LATVIEŠU VALODU

Republikas Augstākās Padomes sesijā nolēms, ka latviešu valodai piešķirams valsts valodas statuss. Par latviešu valodas apgūšanu tagad nopietni sākuši domāt tie republikas iedzīvotāji, kas runā krieviski. Nākas konstatēt skumju faktus: neapstrīdamā patiesība, ka latviešu valoda ir jāprot, bieži vien nemaz tik neapstrīdama nav bijusi. Nevienam taču nav noslēpums, cik trūcīgas zināšanas latviešu valodā skolā saņem krievu tautības bērni. Ilgus gadus latviešu valodā nebija pat ieskaite. Rezultātā tikai nedaudzi krieviski runājošie skolā audzēkņi apgūst latviešu sarunvalodu.

Manuprāt, latviešu valodas mācīšanu būtiski jāpārskaidro. Tā jāsak jau

bērnudārzā. Vajag, lai audzinātājs prastu arī latviešu valodu un nodarbības spētu vadīt abās valodās.

Reizēm nākas dzirdēt, ka mēs, krievu tautības cilvēki, boikotējot latviešu valodu, negribot to mācīties, tajā runāt. Taču tas nav tiesa, mēs patiesi gribam apgūt tās republikas valodu, ar kuru esam saistījuši savu likteni, kura arī mums dārga. Un tas, ka daudzi krievi, baltkrievi, poļi un citu tautību pārstāvji, kas Latvijā nodzīvojuši piecus, desmit, piecpadsmit gadus, tomēr

nav latviski pateikuši pat dažas frāzes, ir ne tik daudz viņu vaina, cik nelaime.

Par to, ka krieviski runājošie iedzīvotāji patiesi vēlas apgūt latviešu valodu, lai varētu tajā sarunāties, lieku reizi varēja pārliecināties tad, kad nolēmām organizēt latviešu valodas kursus Riebiņu kultūras namā. Atskanēja daudz telefona zvani, gribētāju bija vairāk, nekā bija iespējas apmierināt viņu vēlmi mācīties. Taču ar vēlētājiem apgūt valodu — ir par maz. Vajadzīgs apgūvēks, kas vēlētos to mācīt. Te nu

mēs sadūrāmies ar problēmu: kur atrast pasniedzēju! Dabiski, ka pirmām kārtām nolēmām to meklēt savā — Riebiņu vidusskolā latviešu valodas skolotāju vidū. Un patiesi, mēs arī guvām gaidīto atbalstu no skolotājas Venerandas Staričenokas. Viņa asi izjūt politisko situāciju republikā, jūt līdzi to tautu likteņiem, kas apdzīvo Latviju. Kaut arī ļoti nevaļīga, jo pa vakariem aizņemta arī etnogrāfiskā ansambļa mēģinājumos, Veneranda Staričenoka uzņemas mācīt 16 cilvēku

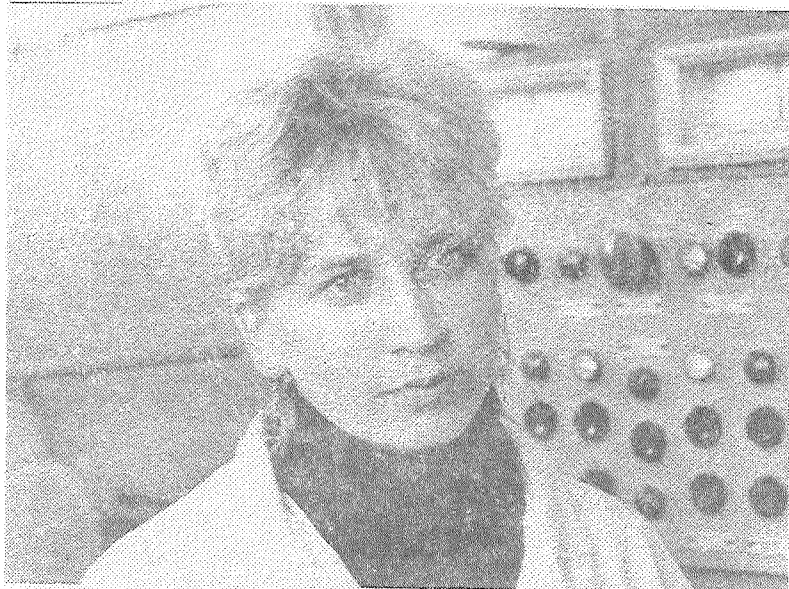
grupu divas reizes nedēļā. Turklāt pilnīgi bez maksas, jo tā diktē skolotājas sirdsapziņa. Viņa ir īsta savas tautas patriote.

Bet to, kas vēlētos apgūt latviešu valodu, protams, bija krietni vairāk. Taču nācās ierobežot cilvēku skaitu, jo mācību efektivitāte ir augstāka, ja grupa mazāka. Šajā grupā mācīsies dažādu tautību pārstāvji, kas strādā saimniecības ražošanas iecirkņos.

Jāpanāk, lai divvalodība stabili ienāk mūsu dzīvē, saskarsmē, visu organizāciju un iestāžu darba praksē. Divvalodības nepieciešamību taču nosaka pati dzīve.

Alla Krasnopjorova,
Riebiņu bibliotēkas vadītāja

29. oktobris — komjaunatnes nodibināšanas diena

Savus svētkus lielā pacilātībā un ar sekmēm darbā sagaidīja un aizvadīja agrofīrmas jaunā pasauzde. Komjauniešu lielajā saimē ar cieņu runā par daudzām jaunajiem darba darītājiem.

Starp labākajiem darbā un disciplinētībā ir cietes rūpnīcas kartupeļu čipsu strādāniece Ingrida Kasicka. Kā citas viņas darba biedrenes, arī Ingrida veic visas operācijas. Maiņa, kurā viņa strādā, ražo vidēji par 300 kilogramiem šīs produkcijas.

Kolhoza «Krasnij Oktjabrj» arāju sacensībā šoruden veiksmīgi uzdevumus izpildīja mehanizators Vitālijs Bulovs. Pērn viņš pārnāca no dienesta armijā un ar visu enerģiju ķērās pie saimniecības darbiem, strādā ar jaunu traktoru K-700.

Siera rūpnīcas piena uzglabāšanas iecirkņa operatorai Gitai Klindžānei darba maiņa ilgst 12 stundas, viņas atbildībā parasti ir pa 85 tonnām piena. Komjauniete šeit strādā jau irīs gadus.

APSPRIEZĀM PSRS KONSTITŪCIJAS GROZĪJUMU LIKUMPROJEKTU

DEMOKRĀTIJAS NEBŪS PAR DAUDZ

Visas tautas apspriešanai nodoti likumprojekti: par PSRS Konstitūcijas (Pamatlikuma) grozījumiem un papildinājumiem un par PSRS tautas deputātu vēlēšanām.

Gribu izteikt arī savas domas par paredzētajām izmaiņām Pamatlikumā. Visumā grozījumi un papildinājumi PSRS Konstitūcijā ir būtiski un atbalstāmi. Man vienīgi ir dažas piezīmes.

Tā, 95. pants paredz, ka «vienu trešdaļu PSRS tautas deputātu un savienoto autonomo republiku tautas deputātu ievēlē no sabiedriskajām organizācijām...» Īsti nesaprotu, kāpēc nepieciešams tik stingrs ierobežojums — viena trešdaļa. Līdz šim taču deputātu kandidātu izvirzīšanā arī piedalījās sabiedriskās organizācijas, par kandidātiem tika izvirzīti un pēc tam par deputātiem ievēlēti sabiedrisko organizāciju pārstāvji. Tagad, kad demokrātiskās gaisotnē notiek ļoti strauja mūsu sabiedrības politizēšanās, grūti iedomāties kādu sabiedriski aktīvu cilvēku, kurš nebūtu iesaistījies nevienā sabiedriskā organizācijā.

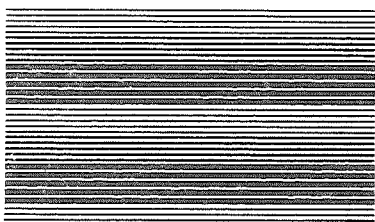
Uzskatu, ka Konstitūcijas grozījumu projekta 108. un 113. pantos ir pretruna. 108. pantā ir teikts, ka «PSRS tautas deputātu kongress pieņem likumus un lēmumus...». Taču 113. pantā tādās pašas tiesības paredzētas arī PSRS Augstākajai Padomei. Vajadzētu vēl striktāk un nepārprotamāk nodalīt, kurš tad īsti būs augstākais likumdevējs orgāns.

Pārdomas izraisa 121. panta 4. punkts. Pašreizējā likumprojekta redakcijā iznāk tā, ka, izvirzot kandidātūras pantā uzskaitītajiem atbildīgajiem amatiem, noteicējs ir tikai PSRS Augstākās Padomes priekšsēdētājs.

Un kā būs ar PSRS Augstākās Padomes deputātiem, ja viņus atbrīvos no dienesta vai ražošanas pienākumu pildīšanas? Vai piecu gadu laikā (deputāta pilnvaru laiks) šis deputāts varēs saglabāt savas praktiskā darba iemaņas, vai varēs izsekot zinātnes un tehnikas progresam?

Visbeidzot — 115. pants paredz, ka «likumus un citus vissvarīgākos valsts dzīves jautājumus... var izvirzīt visas tautas apspriešanai». Vai šāda jautājuma nostādne neierobežos demokrātiju? Uzskatu, ka likumu projektu un citus valsts vissvarīgākos jautājumus obligāti jāizvirza visas tautas apspriešanai, nevis tikai jāpieļauj šāda varbūtība.

Agnese SEVASTJANOVA,
agrofīrmas vecākā juriskonsulte

Attēlos (no augšas uz leju):
komjaunieši I.Kasicka, V.Bulovs un
G.Klindžāne.

A.MEŽMAĻA foto

CAUR GADU PRIZMU

(Nobeigums. Sākums 37., 38., 39. un 42. (43. numurā))

Jau nēpa veidošanās periodā bija skaidrs, ka laika gaitā tas var noliegt pats sevi. Kominternes IV kongresā (1922. gadā) Buharins teica, ka proletariāts pēc revolūcijas uzvaras saduras ar problēmu, kādai jābūt attiecībai starp tām ražošanas formām, kuras tas spēj racionāli organizēt, un tām, kuras sākuma stadijā pārvaldīt tam nav pa spēkam. Buharins to uzskatīja par vienu no svarīgākajām ekonomiskajām problēmām un izdarīja secinājumu, ka tad, ja proletariāts uzņemsies pārāk daudz tiešās regulēšanas plāksnē, ražošanas spēki būs sasaitīti. Visā tā kontekstā, ko mēs jau zinām par staliniskās «revolūcijas no augšas» rezultātiem un par lauku ražošanas spēku iedragāšanu, pie kā šī revolūcija noveda, šos Buharina vārdus var uzskatīt par pravietiskiem.

Krupskaja, Buharins, zinātnieks ekonomists Čajanovs, akademiķis Nikuljins... Šie cilvēki, kas tikai īsi pieminēti šajā aprakstā, ļoti būtiski toreiz ietekmēja visā mūsu valstī notiekošos procesus.

Ap lielām personībām un viņu darbiem kā vienas galaktikas planētas riņķoja komjaunatne. Sodiens, kad komjaunatne svin savu septiņdesmito jubileju, laikam gan jāpasaka, ka toreiz šī organizācija bija politiska, nevis masu organizācija kā pēdējos gados. Komjaunieši tajā laikmetā «veidoja vēsturi». Taču no sarunām ar Konstantīnu Davidenko es sapratu, ka šo savu līdzdalību vēstures veidošanā viņš izpraša krietni vēlāk. Tolaik viņš vienkārši dzīvoja. Ar visu sirdi un dvēseli nodevās komjaunatnes darbam, strādāja par kalpu pie kulakiem, mācījās, vadīja komjaunatnes mašīnu un traktoru staciju. Pat tagad ne jau viņš man deva sīku nēpa attīstības analīzi un raksturoja, kādi cēloņi izraisīja pārspīlējumu kolektīvizācijā. Šo parādību vērtēšanas kritērijus es guvu nesen izdotos vēsturnieku darbos.

Spriest par to, kuram bija taisnība tajos, mūsu skatījumā grūtajos, laikos, ir vēsturnieku prerogācija, kuri piedzimuši jau pēc šiem gadiem. Kuri nav deguši šķiru cīņās-ugunīs, par spīti kulaku lodēm nav sūtījuši maizi bada cietējiem bērniem... No gadu desmitu slāņu augstuma arvien vieglāk pārskatāma pagātne, kuru taču veidoja dzīvi, dzīvīgi cilvēki, kas aizrāvās un arī kļūdījās.

Atgriezīsimies tajos tālajos un tomēr tik tuvajos laikos. Kā tālāk veidojās Konstantīna Davidenko turpmākais liktenis? Kā viņa izpaudās tie pamati, kurus katrā komjaunieši iedibināja to gadu asā ideju un cilvēku cīņā?

Retrospektīva: 1938. gads. Konstantīns Davidenko kļūst par apgabala agronomu Kurskā. Šis postenis atbilst tagadējam apgabala agrorūpnieciskās apvienības galvenā agronoma amatam.

1940. gads. Pirms paša kara sākuma viņš beidzot tiek pie zinātniskā darba, kas dod viņam iespējas dziļāk studēt nozari, kurai viņš gribējis veltīt visu mūžu, — agronomiju. Davidenko tiek norīkots par apgabala zinātniskās pētniecības stacijas direktoru. Taču sākas karš... Kā brīvprātīgais viņš dodas uz fronti. Karo kā visi — grūtībās, nežēlot sevi.

1943. gads. Ar Komunistiskās partijas Centrālās Komitejas Organizatoriskā biroja lēmumu (toreiz Centrālkomiteja no saviem locekļiem ievēlēja ne tikai Politbiroju, bet arī Orgbiroju) piecdesmit lauksaimniecības speciālistus atsauc no frontes izpostītās lauksaimniecības organizēšanai. Viņu skaitā ir arī Konstantīns Davidenko. Drīz vien viņš sāk strādāt par lauksaimniecības pārvaldes priekšnieku Tambovas apgabalā.

1945. gads. Nodārdējusās briesmīgā kara pēdējās zalves. Taču Uzvaras svētku salūts atmirdz pār zemi, kas guļ krāsmatēs. Vajag arī, sēt, organizēt lauksaimniecisko ražošanu. Šajā pašā gadā Davidenko tiek norīkots par Latvijas Zemkopības tautas komisāra (vēlāk — ministra) pirmo vietnieku.

1949. gads. Viņš ir partijas Centrālās Komitejas pilnvarotais kolektīvizācijas organizēšanā Daugavpils rajonā.

Konstantīnam Davidenko tādējādi divreiz iznāk pārdzīvot kolektīvizāciju — gan savā dzimtenē, gan Latvijā, kas kļuva viņam par otru dzimteni. Par to gadu notikumiem republikā mums nav daudz rakstisku avotu. Ir statistika, kas vēsta par kolhozu kustības uzvaras maršu. Taču ir arī aculiecinieku nostāsti, kas liek pret šo statistiku izturēties ar zināmu neuzticību.

Citēšu šeit fragmentu no nesen izdotas uzziņu grāmatas: «Kolektīvizācija republikā sākās 1946. gadā. Pirmais kolhozs — Jelgavas apriņķa «Nākotne» — tika nodibināts 1946. gada 22. novembrī. Pēc tam radās kolhozs «Sēlija» Jēkabpilī, «Uzvara» Valkas un «Dzirkstele» Daugavpils apriņķī. Kolhozu skaits strauji auga: 1947. gadā to bija 49, 1948. gadā — 893. Līdz 1948. gada beigām kolektīvizēto zemnieku saimniecību skaits jau sasniedza 23,9 tūkstošus, tas ir — 10,2 procentus.

1948. gada beigās — 1949. gada sākumā Latvijas PSR izveidojās labvēlīgi objektīvi un subjektīvi apstākļi, lai kolhozu kustība pārietu izšķirošajā stadijā. Kļuva skaidrs, ka individuālo zemnieku saimniecību sistēma, kas izveidojusies pēc zemes reformas, nespēj apmierināt ne pilnībā pieaugušās prasības pēc produktiem, ne rūpniecības vajadzības pēc lauksaimniecības izejvielām.

1949. gada pavaris kļuva par lūzuma posmu lauku sociālistiskajā pārkārtošanā. Līdz 1949. gada maijam kolektīvizācija notika 300 no visiem 510 Latvijas pagastiem. 1949. gadā 31. decembrī kolhozos bija apvienoti 85,3 procenti zemnieku saimniecību. Pēc gada to bija jau 227 tūkstoši jeb 96,5 procenti.»

Protams, bez tikko citētās hronikas mums ir zināmas arī tā laika aculiecinieku domas. Tie bija cilvēki, kuriem nācās strādāt no saules līdz saulei, praktiski neko nesāņemot par izstrādes dienu. Cilvēki, kurus kā budzus izsūtīja uz Sibīriju, kaut arī viņiem nepiederēja vairāk kā pieci hektāri zemes... Arī mūsu republikā viss nebūt nebija tik vienkārši, kā apgaismo statistika. Un Konstantīnam Davidenko atkal nācās iziet tam visam cauri.

Tālāk Konstantīna Davidenko dzīve ievirzījās mierīgā gultnē. 1960. gadā viņš kļuva par Vissavienības Augu aizsardzības institūta Baltijas filiāles direktoru un šajā amatā nostrādāja līdz pašai pensijai. Bet arī pēc tam viņš nereti bija redzams mūsu saimniecībā. Cilvēks ar interesantu, kaut arī ne vieglu likteni, labs speciālists.

V. Aļeksejevs

SPORTS

«LĪVĀNI — 88»

Tāda ir tradīcija, ka fizikultūriešiem jaunais sporta sezonas gads parasti sākas rudenī. 1989. gada sporta sezonu Preiļu rajona fizikultūrieši uzsāka ar masu skrējieni «Līvāni — 88». Vārds «masu» šim obligātajam sporta sacensības veidam nebija tikai, tā sakot, labskanās dēļ, bet gan patiesi tādēļ, lai tajā iesaistītos maksimāli daudz dalībnieku, lai cilvēki masveidā izjustu, kādu prieku un mundrumu dod nodarbošanās ar sportu. Par šādu mērķi liecināja arī sacensību vērtēšanas noteikumi: par uzvarētāju varēja kļūt tas kolektīvs, no kura startēja procentuāli visvairāk dalībnieku, bet uzrādītie rezultāti nebija noteicošie. Veselībai un možumam kalpoja arī tas, ka 5 kilometru distancē varēja piedalīties visi, kas vēlējas un juta sevī spēku to pieveikt, neatkarīgi no vecuma. Taču vairāk varošanai bija arī 10 un 15 kilometru distances.

No agrofirmas «Krasnij Oktjabrj» piedalījās 17 dalībnieki. Garākajā un grūtākajā — 15 kilometru distancē labāko rezultātu no mūsu skrējējiem uzrādīja Leonīds Valdonis — 59 min. 33 sek., viņam sekoja Romāns Vasilecs un Ilmārs Meluškāns.

10 kilometru distancē trešais labākais skrējienis rezultāts bija Boļeslavs Kivlenieks — 49 min. 20 sek. 5 kilometru distancē savā vecuma grupā otro vietu izcīnīja Tatjana Šebeko, bet no vīriešiem trešajā vietā savā grupā izvirzījās Alberts Čeirāns ar rezultātu 23 min. 53 sek. Jaunākajā vīriešu grupā šajā distancē arī trešais bija Aivars Zugris.

I grupā no Līvānu eksperimentālās biokīmiskās rūpnīcas piedalījās 2,1 procents strādājošo, no Līvānu eksperimentālā māju būves kombināta — 1,33 procenti, tad mēs ar saviem 1,17 procentiem palikām trešajā vietā, atstājot aiz sevis vēl četrus kolektīvus.

II grupā pirmajā vietā izvirzījās rajona izglītības darbinieku kolektīvs, bet III grupā — Raiņa kolhoza fizikultūrieši.

Pirmā sportiskās masveidības pārbaude izturēta. Lai turpmāk nebūtu slīktāk!

Jānis BELOUSOVS,
agrofirmas fizikultūras kolektīva priekšsēdētājs
Boļeslava Kivlenieka foto

Mūsu sāvēji — otrie

23. oktobrī Līvānu stikla fabrikas fizikolektīvs kolhoza «Rīts» atklātajā šautuvē rīkoja balvu izcīņas sacensības šaušanā. Katras komandas sastāvā bija trīs vīrieši un divas sievietes. Šaušana notika 50 m distancē ar brīvas sistēmas mazkalibra šauteni. Katram dalībniekam bija jāzuda 30 ieskaites šāvieniem guļus.

Uzreiz jāteic, ka sacensību iniciatori (Līvānu stikla fabrika) bija gatavojušies nopietni cīnīties par skaistajām balvām. Rezultātā — pārlicenoša uzvara komandu cīņā ar 1352 ieskaites punktiem.

Otro vietu izcīnīja agrofirmas «Krasnij Oktjabrj» komanda ar 1275 punktiem. Mūsu komandā startēja Ludmila Prokofjeva, Sarmīte Svalbe, Jāzeps Šņepsts, Leonīds Valdonis un Boļeslavs Kivlenieks.

Trešajā vietā — «Lauktechnikas» rajona apvienības komanda — 1189 punkti.

Individuāli tika sasniegti visai augsti rezultāti — četri dalībnieki spēja savākt virs 270 punktiem. Uzvarēja stikla fabrikas pārstāvis P. Ivanovs —

278 punkti. No mūsu komandas tikai L. Prokofjeva iekļuva godalgotā — trešajā vietā.

Esam pateicīgi organizatoriem par

raitu sacensību norisi un domājam nākamajām sacensībām sagatavoties

nopietnāk. Ka mums būtu pa spēkam arī augstāka vieta, liecina uzvara pār

stikla fabrikas komandu pirms dažām nedēļām Preiļu 2. vidusskolas šautuvē,

kur notika DOSAAF rajona padomes rīkotās sacensības.

B. KIVLENIEKA teksts un foto

Athēla: Sacensību moments. Priekšplānā — J. Šņepsts.

APSVEIKUMI

Tu vari būt par pašu dzelzi cietāks, Bet tomēr būsi nemanāms un silks, Ja nenostāties tajā dzīves vietā, Kur tu visvairāk esi vajadzīgs.
Ojārs Vācietis

Oktobrī savas dzīves jubilejas atzīmēja vairāki mūsu agrofirmas nopelniem bagāti lauks. Viņu vidū

ANNA SONDORE,
kurai palika pilni astoņdesmit gadi,
JĀNIS ANDRIJEVSKIS un
ALBINE SONDORE,
kurām nu sācies sešdesmit pirmais gads.

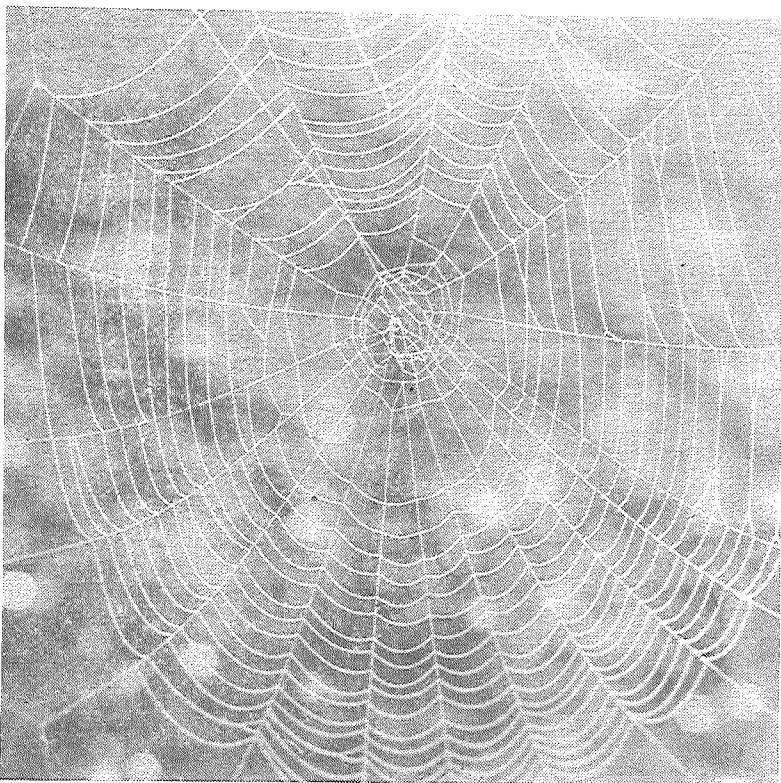
Agrofirmas administrācija, partijas, arodbiedrības un komjaunatnes komitejas silti apsveic viņus šajos svētkos, reizē arī Lielās Oktobra sociālistiskās revolūcijas 71. gadadienā, novēl vēl jo bagātu un raženu mūžu, daudz jaunu, krietnu panākumu dzīvē.

KVĒLS OKTOBRA SVĒTKU SVETIENS VISAM AGROFIRMAS KOLEKTĪVAM, DAUDZ RAŽENU PANĀKUMU DARBĀ UN DZĪVĒ!

KINO NOVEMBRI

- «Cigāniete Aza», A. Dovženko st.
 - «Atlas aritmētika», Sverdlovskas st.
 - «Ardievu, Zamoskvores pāspuikas...», «Mosfilm»
 - «Maršals Rokosovskis. Dzīve un laiks», «Centrnučfilm»
 - «Trākā svētdiena», Francija
 - «Rudens sapni», «Belarusfilm»
 - «Dziedonis», I un II sēr., Indija
 - «Skaistuma salons», «Mosfilm»
 - «Bez vēsts pazudušais», I un II sēr., ASV
 - «Dzeltenās Rozes» jaunie piedzīvojumi», Rumānija
 - «Sudraba maska», Rumānija
 - «Saknes», PSRS, Francija
 - «Jaguārs», «Mosfilm»
 - «Vertikāle», Odesas st.
 - «Konvojs», ASV
 - «Sirdspukštie», ASV
 - «Un nekas vairāk», «Lenfilm»
 - «Glūži kā trīs musketieri», I un II sēr., Indija
 - «Vecajos, labajos laikos...», Čehoslovākija
 - «Mīla un aerobika», ASV
 - «Vīrs māmiņai», Bulgārija
 - «Assal», I un II sēr., «Mosfilm»
- Seansu sākums — pulksten 19.30.

DABAS STURĪTIS

Ar rasas pilieniem zirnekļu tīmekļos uz zāļu stiebrēm un koku zariem, ar pirmajām rudens salnām aizgāja atvasara. Šogad īsta sniega sega mūsu rajonā parādījās gandrīz divas nedēļas vēlāk nekā Latvijas rietumu daļā aiz Jēkabpils — Madonas — Alūksnes līnijas. Sniegš, kas nāca no Baltijas jūras puses, apstājās pie mūsu rajona robežas. Bet nu arī pie mums valda ziema, lai gan unīdmaina un nepastāvīga temperatūra ziņā, stipriem vējiem.

Novembra pirmās dienas ir jau pēdējās atvadas rudenim, dabā sākas jauns cēliens, kad pilnīga vaļa ļauna sniegam, salam un putējiem.

Tautas ticējumi vēsta: ja 8. novembrī snieg, tad pavasaris iestāsies vēlu.

10. novembris senāk bija laiks, kad sāka linu mīstīšanu, kad dzestrajā gaisā bija jūtama riju dūmu elpa, bet 11. novembrī par saviem svētkiem uzskatīja aītkopēji — sākās vilnas cirpšana.

Tas nozīmēja, ka lauku darbi padarīti, var sākt nodarboties ar vērpšanu un aušanu.

Novembra pirmās puses noslēgumā ziema kļūst par pilnīgu saimnieci. Pie mājām atlido zīlītes, lai atrastu ko ēdamu, upēs un ezeros izveidojas le-

Ko stāsta laika zīmes

dus kārtā. Lai gan par īsto laiku, kad pa ūdeņiem var sākt braukt kā pa tiltiem, uzskata 19. novembri. Satiekas divi draugi — skanīgais sals un baltais sniegpūtenis.

Ja pirmais sniegš uzkrītis nesasalušai zemei — būs laba ziemāju raža. Pirmais īslaicīgais atkusnis uzņāk ap 21. novembri, bet tad sals vēl stingrāk «pievelk». Tā līdz 25. novembrim, bet ja šajā dienā «iežēlojas» un atlaižas, tad arī visu pirmo decembra nedēļu būs atkusnis. Ja izgadās apmā-

kušās dienas un uz kokiem parādās sarma — gaidi bagātu ražu.

Novembri salīdzina ar martu kā divus pretējus mēnešus, aukstumam vienā tiek pretstatīts siltums otrā. Spožas zvaigznes naktī liecina, ka tuvojas liels sals. Ja sniegš uzsnidzis uz nobīrušām lapām, tad nākamā vasara gaidāma sausa. Vēls rudens liecina par agru pavasari, nolīkušie egļu zari — par gaidāmo sniegu, putnu pulcēšanās koku galotnēs — salu un vēju.

Ekoloģiskais stāvoklis

● Valsts ūdeņu aizsardzības orgāni pēc remonta aizlieguši ekspluatēt Līvānu stikla rūpnīcas kristāla ražošanas iecirkni. Neskatoties uz Daugavpils zonālās ūdeņu aizsardzības

inspekcijas priekšrakstiem, līdz pat šim laikam te nav uzbūvēts notekūdeņu papildu nostādināšanas rezervuārs.

● Pabeigta apkārtējās vides stāvokļa izpēte Līvānos. Tā bija sarkota pēc iedzīvotāju pieprasījuma un sakarā ar paredzamo lielpaņu māju būves kombināta celtniecību. Valsts dabas aizsardzības komiteja nav devusi piekrišanu šāda kombināta celtniecībai līdz tam laikam, kamēr pilsētā nebūs sasniegts

normāls ekoloģiskais stāvoklis. Tuvāk par to pastāstīsim kādā no nākamajiem numuriem.

● Valsts ūdeņu aizsardzības inspekcija pēdējā laikā pārbaudījusi likumu un noteikumu ievērošanu 128 republikas tautsaimniecības objektos.

● Agrofirmas «Krasnij Oktjabrj» kolhoza otrā ražošanas iecirkņa partijas pirmorganizācijas komunisti savā pārskata un vēlēšanu sapulcē izteica priekšlikumu saimniecības valdei panākt, lai tiktu nokārtots jautājums par atkritumu pienācīgu glabātavu iekārtošanu, kā arī pieprasīja, lai, izlemjot ar ražošanu

saisītās jautājumus, katrā ziņā pievērstu uzmanību to ekoloģiskajam aspektam. Saimniecības speciālistiem ieteikts panākt, lai nepieciešamā kārtībā būtu naftas produktu noliktava, lai autotransportā tiktu izveidoti pienācīgi darba apstākļi.

● Pēdējā laikā republikā kļuvuši biežāki atkritumu, kā arī celtniecības un rūpnieciskās ražošanas atlikumu sadedzināšanas gadījumi šo uzņēmumu teritorijās. Tāpat tiek pieļautas novirzes no noteikumiem par atmosfēras aizsardzību rūpniecisko un sadzīves atkritumu pagaidu uzglabāšanā un dedzināšanā — par pieļaujamiem pārkāpumiem amatpersonām jāmaksā sods līdz 100 rubļiem, bet atsevišķiem pilsoņiem — līdz 50 rubļiem.

«Jaunā Ceļa» ekspresdienests

Redaktors A. RANCĀNS

JAUNAIS
CEĻŠ

Laikraksts «Jaunais Ceļš» («Новый путь») iznāk 1 reizi nedēļā latviešu un krievu valodā sestdienās. Foto-salikums.

Redakcijas adrese: 228273 Preiļu rajona Riebiņu ciemā, agrofirma «Krasnij Oktjabrj». Telefons — redaktoram un nodaļas vadītājam — 56732

Met. Pasūt. 1220 6824

Iespiests Latvijas PSR Valsts izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības lietu komitejas Daugavpils tipogrāfijā. Formāts — 1 nosacīta iespiedloksne.